

Písemná zkouška
Studijní program – Základy společenských věd se
zaměřením na vzdělávání
Bakalářské studium

2023

Zadání testu

Prosím počkejte na pokyny!

ZÁZNAMOVÝ ARCH

- NEPODEPISOVAT – HODNOCENÍ JE ANONYMNÍ
- NEPOŠKODIT – ZPRACOVÁNÍ JE ELEKTRONICKÉ

POSTUP:

1. Na **záznamový arch** v horní části vepište podle uvedeného vzoru písma typ testu, který je uveden v záhlaví testu.
2. Pročtěte si způsob vyplňování – vzor je na záznamovém archu dole. Správnou odpověď označte **křížkem** tak, aby nepresahoval okraje bílého políčka.
3. Test – u jednotlivých otázek vyberte **jedinou správnou odpověď** z variant a), b), c), tu uvedeným způsobem vyznačte v záznamovém archu. Správná je vždy jen jedna odpověď. Varianty (d), (e) v nabídce odpovědí nejsou.
4. Bodové hodnocení otázek – jednotlivé otázky v testu jsou hodnoceny **dvěma** body.
5. **Opravy** – pokud budete chtít změnit již vyznačenou odpověď, je nutné vyplnit celou plochu chybě zakřížkovaného pole a označit křížkem správnou odpověď.
6. Časový limit pro písemný test je **40 minut**.
7. Ukončení – podle pokynů se dostavíte ke stolku s vyplněným záznamovým archem k odevzdání, zde obdržíte štítek s Vaším identifikačním kódem, který bude nalepen na záznamový arch na vyznačené místo (vpravo nahoře).
8. Všechny chyby vzniklé nedodržením těchto pokynů jdou na vrub uchazeče.

1. Motivy a dopady migrací, včetně jejich vlivů na životní styl, sociální strukturu, příbuzenské svazky apod. se zabývá...

- a) demografie.
- b) sociologie.
- c) sociokulturní antropologie.

2. Které tvrzení o evropské moderní společnosti je nejméně pravdivé?

- a) Moderní společnost se v západní Evropě ustanovuje na přelomu 18. a 19. století.
- b) V moderní společnosti se značná část společnosti přesouvá ze zemědělství do průmyslu.
- c) Základním vysvětlujícím principem moderní společnosti je náboženství.

3. Jedním ze žádoucích rysů moderní demokracie by měla být vláda práva, kterou lze nejvýstižněji definovat jako:

- a) vládu většiny.
- b) právní stát.
- c) vládu liberalismu.

4. Doktrína kulturního relativismu...

- a) postuluje, že hodnocení každé kultury je možné pouze v rámci jejích premis.
- b) přijala základní postulát vědecké teorie o rase, podle něhož jsou fyzické vlastnosti příslušníků jednotlivých „ras“ v korelace s jejich duševními schopnostmi.
- c) je přirozenou reakcí na jinakost, vlastní členům všech kultur.

5. Termín „Melting pot“ (tavící kotlík) označoval

- a) úsilí o vytvoření pluralitní společnosti zahrnující množství odlišných sociokulturních skupin.
- b) politické vyjádření multikulturalismu.
- c) projekt, jenž byl používán k popsání asimilace imigrantů, kteří přišli do Spojených států.

6. Která z následujících možností je nejméně typická pro fundamentalistický výklad náboženství?

- a) Jako hlavní zdroj je bráno Písmo (např. Bible, Korán, Starý zákon), nikoliv místní tradice.
- b) Důležitá je snaha napodobovat náboženství tak, jak vypadalo v době svého vzniku.
- c) Důležitou úlohu hraje kult svatých a prvky lidové víry.

7. Který z následujících pojmu je opakem slova rigidita:

- a) flexibilita.
- b) konformita.
- c) hostilita.

8. Terminologickou konfúzí typicky rozumíme takový stav, kdy...

- a) autor zaměňuje významy pojmu.
- b) dochází k myšlenkové synkrezi.
- c) používáme neotřelé pojmosloví.

9. Pro vyjádření hlavních cílů psychologie jako vědy se užívají obvykle tři slovesa začínající na písmeno „p“: popsat, porozumět, předpovědět. Čeho se ovšem tato slovesa týkají? Zvolte nejhodnější spojení.

- a) Společenských struktur a závazných pravidel jednání.
- b) Lidského chování a prožívání.
- c) Vzorců chování významných pro přežívání živočišných druhů.

10. V hlubinné psychologii pojmem archetyp označuje...

- a) souhrn charakteristických rysů osobnosti, které se trvale projevují způsobem reagování, jednání a prožívání.
- b) postoje a očekávání, která jedinec chová vůči sobě samému, vytváří se po celý život v sociálních interakcích.
- c) archaickou vrstvu vývoje lidského vnímání, v níž existují společné vzorce chápání skutečnosti.

11. Různé teorie osobnosti se projevují v terapeutických přístupech; pro behaviorální terapii je charakteristické...

- a) uvědomování si vlastních priorit, cílů a překážek v jejich uskutečňování.
- b) odhalování nevědomých konfliktů mezi složkami osobnosti a jejich řešení.
- c) důraz na učení se novým způsobům chování.

12. Jedním z předpokladů Zenonovy aporie Achilles a želva je názor,...

- a) že čas se skládá z okamžiků.
- b) že bytí je a nebytí není.
- c) že myslit a být je totéž.

13. Podle Schopenhauera skutečné...

- a) je pouhou fikcí.
- b) je to, co působí.
- c) je to, co je ideální.

14. Aristoteles rozlišuje čtyři základní příčiny jsoucího, jež se latinsky pojmenovávají *causa formalis*, *causa materialis*, *causa efficiens* a *causa finalis*. Představme si, že hodláme rozpoznat jednotlivé Arystotelovy příčiny podílející se na vzniku hliněného džbánu. Jakému českému pojmenování příčiny vzniku hliněného džbánu by odpovídala úloha hrnčíře?

- a) Příčina formální.
- b) Příčina účelová.
- c) Příčina účinná.

15. „Myšlení myšlení a tradice ještě širší, než je filosofie nám ukazovaly, že zde pronikáme k nejhļubší niternosti. Mluvení promluvy nás prostřednictvím literatury a právě tak i prostřednictvím jiných způsobů řeči naopak přivádí k vnějšku, kde promlouvající subjekt mizí. Nepochybě právě proto západní reflexe tak dlouho váhala, než se odhodlala myslit bytí řeči: jako by tušila nebezpečí, do něhož by evidenci „ego sum“ mohla přivést holá zkušenost řeči.“ (Michel Foucault: *Lžu, mluvím*).

Podle Michela Foucaulta...

- a) v myšlení myšlení se zjevuje bytí řeči.
- b) bytí řeči je původnější než subjektivita.
- c) v „ego sum“ se ukazuje evidence bytí řeči.

16. Přečtěte si úryvek z dokumentu 2000 slov (červen 1968) a rozhodněte, který výrok z něho vyplývá.

„Od začátku letošního roku jsme v obrodném procesu demokratizace. Začal v komunistické straně. Musíme to říci a vědět to i ti nekomunisté mezi námi, kteří odsud už nic dobrého nečekali. Je ovšem třeba dodat, že tento proces ani nemohl jinde začít. Vždyť jenom komunisté mohli po celých dvacet let žít jakýmsi politickým životem, jen komunistická kritika byla u věcí, kde se dělaly, jen opozice v komunistické straně měla tu výsadu, že byla v doteku s protivníkem. Iniciativa a úsilí demokratických komunistů je proto jen splátkou na dluh, který celá strana má u nekomunistů, jež udržovala v nerovnopravném postavení. Komunistické straně nepatří tedy žádný dík, patří jí snad přiznat, že se poctivě snaží využít poslední příležitosti k záchraně své i národní cti.“

- a) Od komunistů se nedá čekat nic dobrého, protože jejich politika a politický život jsou založeny jen a pouze na kritice a na výsadách.
- b) Nekomunisté v Československu dluží společnosti demokratickou debatu a to zejména o významu komunistické strany a její role za posledních 20 let.
- c) Komunistická strana je zdrojem demokratického obrodného procesu, neboť jen komunisté mohli tento proces iniciovat a vést.

17. Pojem appeasement se vztahuje:

- a) k mírovým jednáním po druhé světové válce mezi Francií, Velkou Británií, USA a Sovětským svazem.
- b) k zahraniční politice Velké Británie a Francie ve 30. letech 20. století.
- c) k politické koncepci nevměšování se USA do evropských záležitostí před druhou světovou válkou.

18. Akciová společnost je:

- a) Obchodní společnost, jejíž základní jméní je rozvrženo na určitý počet akcií o určité jmenovité hodnotě. Za závazky ručí akciová společnost jako celek celým svým majetkem. V případě jejího zániku akcionář přijde o své akcie, a tedy i o majetek, který do nich vložil.
- b) Obchodní společnost, jejíž základní jméní je rozvrženo na určitý počet akcií o určité jmenovité hodnotě. Za závazky ručí akciová společnost jako celek celým svým majetkem. V případě jejího zániku akcionář nepřijde o své akcie, a tedy ani i o majetek, který do nich vložil.
- c) Obchodní společnost, jejíž základní jméní je rozvrženo na určitý počet akcií o určité jmenovité hodnotě. Za závazky neručí akciová společnost jako celek celým svým majetkem. V případě jejího zániku akcionář nepřijde o své akcie, a tedy i o majetek, který do nich vložil.

19. Ceny mají tři základní funkce:

- a) centralizační, motivační, diferenciační.
- b) alokační, substituční, likvidační.
- c) informační, motivační, alokační.

20. Uzavírací klauzule (volební kvórum), která určuje minimální procento hlasů, jež musí politická strana získat, aby se dostala do reprezentativního orgánu, se používá...

- a) téměř výhradně ve většinovém volebním systému.
- b) v poměrném i většinovém systému.
- c) téměř vždy v poměrném volebním systému.

Záznamový arch

1 OTÁZKA = 2 BODY

Vzor písma

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 A B C D F H Z

Typ testu

O B C B

ID

--	--	--	--	--	--

1	A B ☒ D E	11	A B ☒ D E	21	A B C D E	31	A B C D E
2	A B ☒ D E	12	☒ B C D E	22	A B C D E	32	A B C D E
3	A ☒ C D E	13	A ☒ C D E	23	A B C D E	33	A B C D E
4	☒ B C D E	14	A B ☒ D E	24	A B C D E	34	A B C D E
5	A B ☒ D E	15	A ☒ C D E	25	A B C D E	35	A B C D E
6	A B ☒ D E	16	A B ☒ D E	26	A B C D E	36	A B C D E
7	☒ B C D E	17	A ☒ C D E	27	A B C D E	37	A B C D E
8	☒ B C D E	18	☒ B C D E	28	A B C D E	38	A B C D E
9	A ☒ C D E	19	A B ☒ D E	29	A B C D E	39	A B C D E
10	A B ☒ D E	20	A B ☒ D E	30	A B C D E	40	A B C D E

41	A B C D E	51	A B C D E	61	A B C D E	71	A B C D E
42	A B C D E	52	A B C D E	62	A B C D E	72	A B C D E
43	A B C D E	53	A B C D E	63	A B C D E	73	A B C D E
44	A B C D E	54	A B C D E	64	A B C D E	74	A B C D E
45	A B C D E	55	A B C D E	65	A B C D E	75	A B C D E
46	A B C D E	56	A B C D E	66	A B C D E	76	A B C D E
47	A B C D E	57	A B C D E	67	A B C D E	77	A B C D E
48	A B C D E	58	A B C D E	68	A B C D E	78	A B C D E
49	A B C D E	59	A B C D E	69	A B C D E	79	A B C D E
50	A B C D E	60	A B C D E	70	A B C D E	80	A B C D E

1. Toto je záznamový arch. Do příslušného orámovaného pole v horní části vepte se podle uvedeného vzoru písma typ testu, který je uveden v záhlaví testu.

2. Správnou odpověď nebo odpovědi (dle zadání testu) označte křížkem tak, aby nepřesahoval okraje bílého políčka.

A C D

3. Pokud se při vyplňování zmýlíte, vyplňte celou plochu chybně zakřížkovaného pole a označte křížkem správnou odpověď. A B C

4. Po vypršení časového limitu pro vypracování testu odevzdajte záznamový arch a zadání testu dozoru v posluchárně podle pokynů, které vám budou sděleny na počátku zkoušky.

5. Všechny chyby vzniklé nedodržením těchto pokynů jdou na vrub uchazeče.